Із поезий Вл. Соловйова.

I.

У цариці моєї високий дворець,
На сімох він стовпах золотих;
У цариці моєї блискучий вінець
Від алмазів горить дорогих.
У цариці моєї в зеленім саді
Краса рож і лілей розцвила,
І сріблястий потік у прозорій воді
Ловить блиск її кіс і чола.
Та не чує вона, що струмок шепотить,
І не гляне вона на квітки;
Блиск очей лазурових скорбота тьмарить,
І жура заповнила думки.
Вона бачить: в північній десь там стороні,
Де мороз і туман і біда,
З злою силою тьми у нерівній борні
Нею лишений друг пропада.
Свій алмазний вінець відкида на сю вість,
Двір лишає і золото все,
І до друга невірного — нежданий гість —
Своє серце пречисте несе.
Мов над трупом-зимою весна молода,
Вся блискуча схилилась над ним,
І покрила його, мов зірниця блїда,
Проміністим покровом своїм.
І розпали ся темниї сили до тла,
Чистим полумям весь він горить,
І з любовю в чудових очах почала
Стиха другу вона говорить:
„Знаю, воля твоя наче морська струя;
Клявсь ти вірність менї хоронить,
І ти клятву зломав, та чиж зрада твоя
Могла серце моє відмінить?“

Digitized by Google
Original from UNIVERSITY OF ILLINOIS AT URBANA-CHAMPAIGN
Generated on 2015-07-12 16:58 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google

II.

Люба, здавна як і нині
Адоніса в гріб складали:
Плач і крик лунав в пустині,
Жалібно жінки ридали.
Люба, здавна як і нині
Адоніс вставав із гроба,
Не страшна його сьвятині
Сил ворожих дика злоба.
Люба, нині в злій пригоді
В гріб любов свою ми втисли,
Та ген там на темнім сході
Її зорі знов заблисли.

III.

Хай осінь вчасная сьміеть ся надо мною,
Хай іней посрібля на тімю волос мій;
З тремтінем весняним стою перед тобою
Весь повний радощів і молодечих мрій.
І з любим образом не рад я розлучить ся...
Досить мені тих страт і змагань і борні!
І все житє, з яким так важко облічить ся,
Якоюсь казкою здалось тепер мені.

IV.

Любий друже, чи не бачиш,
Що все те, що видно нам,
Тілько відблиск, тілько тіни
Від невидного очам?
Любий друже, чи не чуєш,
Що весь шум в житя погоні,
Се лиш відгук недоладний
Віковічної гармон'ї?
Любий друже, чи не знаєш,
Що одно на всьому сьвіті —
Се лиш те, що серце серцю
Промовля в німім привіті?

V.

Спека без ясности, хмари безводнині,
Міської шум веремії,
В серці зажуренім думи безплотнині,
Порив безкрилої мрії.
Жду, поки хмара новая насунеть ся,
Думи проллють ся слізми,
І над журою розбитою вирине
Личко твоє, наче сонячко з тьми.

Digitized by Google
Original from UNIVERSITY OF ILLINOIS AT URBANA-CHAMPAIGN
Generated on 2015-07-12 16:58 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google

VI.

Всї питаня — пусте! Всї розмови на бік!
Я до тебе лечу, як до моря потік,
Без вагань і без дум любий образ ловлю,
Тямлю те лиш одно, що безумно люблю.
В тихім блиску зорі я тебе пізнаю,
В сьвітлї неба ввижаю усьмішку твою,
А коли менї вмерти прийдеть ся без тебе,
Над тобою зорею засьяю на небі.

VII. Das Ewig Weibliche.

(Слово-упімненє до морських чортяк).

Морські чортяки мене полюбили,
Всюди за мною слїдами женуть:
В Фінському морі недавно ловили,
Я в Архіпе́ляґ -- вони вже і тут.
Видно, чорти хочуть смерти моєї,
Як то і слїд по закону чортам.
Бог вам, чорти! Та я, бачте, не сеї...
Я вам себе ще зломати не дам.
Краще самі ви послухайте слово,
Що я сказати хочу́ вам сей час:
Стадом Господнїм зробитись на ново,
Любі чорти — се залежить від вас.
Тямите, як серед сего-ось моря,
Там, де стояв Амафунт і Пафо́с,
В-перве в житю вам нежданого горя
В давнюю пору зазнати прийшлось?
Тямите: рожі і піна скрізь біла,
Блиск пурпуровий на синїх вирах?
Тямите образ чудового тїла,
Ваше збентеженє, сполох і страх?
Та красоти сеї першої сила
Якось не довго була вам страшна;
Дикую злість на хвилину втишила,
Але змягчить не зуміла вона.
В ту красоту, ви чортяки голїнні,
Шлях собі тайний ви швидко знайшли,
Смерти й гнилизни пекельне насїння
В гарний сей образ ви сїять могли.
Знайте-ж бо: вічно жіночеє нинї
В тїлї безсмертнім зіходить до нас:
В сьвітлї незгаслім нової богинї
Небо і море зіллеть ся ураз.

Digitized by Google
Original from UNIVERSITY OF ILLINOIS AT URBANA-CHAMPAIGN
Generated on 2015-07-12 16:58 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google

Все, чим та сьвітська Венера приємна,
Радість домів і лїсів і затиш,
Мати-ме в собі й краса та надземна,
Тілько чистїш і сильнїш і повнїш.
Дармо до неї шукати вам ходу.
Мудрі чортяки, чогож вам ревти?
Те, що напнулось і мучить природу,
Вам не спізнити й не перемогти.
Горді чортяки, ви-ж таки мужчини, —
З жінкою бить ся, се-ж нечесть для вас!
Ну, хоч би тілько для сеї причини,
Любі чорти, піддавайтесь сейчас!

VIII.

Який же сон важкий! Все мари та відміни
До мене тиснуть ся і пруть валóм;
І дармо тут шукать сьвятої тої тїни,
Що доторкнула ся мене своїм крилом.
Та як зігнусь під тиск зневіря й злої зміни
І в жаху дикому поникне голова,
Торкає знов мене крило сьвятої тїни
Лунають знов її таємниї слова.
Який же сон важкий! Все мари та відміни
Товплять ся, стїснюють мій шлях, ростуть, ростуть...
І ледво чути вже далекий голос тїни:
„Не вір хвилевому, люби і не забудь!“

IX.

Бідна любко! Втомила тебе ся дорога,
Затуманились очи, зівяв твій вінок...
Так заходь же до мене спочити, небого,
Бач, на заходї гасне деньок.
Де бувала і відки ти йдеш,
Я не буду питати, серденько;
Лиш мене по імю ти кликнéш,
Я до серця притисну тихенько.
Смерть і час, то царі на землї,
Та марнїї на нас їх окови;
Все кружляє, щезає у млї,
Та недвижне лиш сонце любови.

X.

Шум далекий водоспаду
Через лїс сюди несесь,
Тиху навіва розраду
Із затемнених небес.

Digitized by Google
Original from
UNIVERSITY OF ILLINOIS AT
URBANA-CHAMPAIGN
Generated on 2015-07-12 16:58 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google

Лиш в горі склепінє біле
І лиш білий сон землї...
Втихло серце наболїле,
Всї трівоги щезли в млї.
Непорушную відраду
Чуєш мов у любім снї...
Шум далекий водоспаду
Гомонить у тишинї.

XI. На кораблї нічю.

Тілько йменння одно я зумів прошептать
За звіздою, що канула в море; *)
Побажати не встиг, та вже й пізно бажать:
Все пропало, і щастє і горе.
Беріг скрив ся давно і пустий весь обрій
Голубо́ю дріма рівниною;
І такая пустеля в души самітній,
Як ось та перед мною й за мною.

XII.

І знов важкий туман насовуєть ся звільна
Забутих серцем лиць і мрій, що час розніс;
Перед невідомим схиляють ся колїна,
По незабутньому течуть потоки слїз.
Не по утраченім, о, нї, воно знайдеть ся!
Та тої хвилї жаль, що згибла без знака:
Її не воскресить — і звільна, звільна ллєть ся
За нею вічности лїнивая ріка.
Чи може й се мана? В минулім тїнь розвійна
Забутих серцем лиць і мрій, що час уніс?
Перед невідомим схиляють ся колїна,
По незабутому течуть потоки слїз.

XIII. Сонне серце.

Що сеї ночи з тобою вчинило ся?
Ангел надій розмовляв із тобою?
Чи підчас бурі ти вчора втомило ся
Й перед новою ти спиш боротьбою?
Тихо шепочуть ся хвилї іскристиї,
Тихо всьміхаєть ся небо й чудово,
Тілько далеко діброви безлистиї
Враз зашумлять і замовкнуть на ново.

---

*) Натяк на звісне віруванє, що коли висловити якесь бажанє в хвилї як бачиш падучу звізду, то воно сповнить ся. — *І. Ф.*

Digitized by Google
Original from UNIVERSITY OF ILLINOIS AT URBANA-CHAMPAIGN
Generated on 2015-07-12 16:58 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google

XIV.

Вітер з за́хідних сторін
Сльози навіває...
Плаче небо, стогне ліс,
Со́снами хитає.
Се з країни мертвяків
Голосіння линуть...
Серце чує і тремтить,
Сльози ринуть, ринуть.
Вітер з заходу затих,
Небо усьміхнулось,
Але з краю мертвяків
Серце не вернулось.

XV.

А як бажаня тікають мов тіни,
А як присяги — пустиї слова,
По щож нам жить у тій тьмі блуканини,
По щож нам жить, коли правда мертва?
Вічність по що для пустого змаганя?
Вічність по що для брехливих словес?
Що жити варто, живе без ваганя,
Висшая сила в оковах не гнесь.
Висшую силу хто в собі вчуває,
Той не рида по дитячому снї.
Се-ж житє — жертва, і правда живая
Сьяє безсмертна в зогнилій трунї.

З російського переклав

Ів. Франко.

Generated on 2015-07-12 18:46 GMT / http://hdl.handle.net/2027/uiug.30112001469433
Public Domain in the United States, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-us-google
Digitized by Google
Original from
UNIVERSITY OF ILLINOIS AT
URBANA-CHAMPAIGN